

Kedves testvéreim a Krisztusba vetett hit által!

A bölcsességnek éppen úgy, mint a hitnek, tetteiben kell megmutatkoznia, mert a jó cselekedetek a bölcsesség következményei. Hiába reméli sok ember, hogy nem kell lenni hívőnek sem a bölcsességhez, sem a jó cselekedetekhez, mert úgyis fog az működni magától, valójában éppen a lényegtelennek vélt hit hiánya miatt nem látja az élet dolgait rendszerben, nem is tudja, hogy mit kellene tennie, vagy nem képes rá, mert a szíve nem eléggé felkészített rá. Saját bölcsességében is hiába bízunk, az éppen a gyakorlatban szégyenül meg, hogy mennyire semmit érő. Persze ez nem azt jelenti, hogy a hívő embereknél ezzel szemben mindig minden rendben lenne. Bizony, a gyengén muzsikáló hit éppen ott lepleződik le, hogy teológiai bölcsessége a gyakorlatban nem képes teremni a jó gyümölcsöket. Ebből nem az következik, hogy tessék, akkor a hit ugyanúgy nem ér semmit, hanem az, hogy a nem működő hit számvetésre kell, hogy készítse az embert: ha rosszul hisz, akkor sürgősen javítania kell hitén. Mert a hit nem egy önmagáért való filozófia, hanem az üdvösség megragadásának egyetlen eszköze. János apostol az egyik levelében szókimondóan írja: ha valaki hívőként a másik embert, aki az orra előtt van, nem képes szeretni, az hogyan képzei, hogy viszont a láthatatlan Istent meg amúgy szereti, és majd így biztos üdvözülni.

Jakab apostol is szókimondó: arra kérdésre, hogy ki az, aki bölcs közületek, nem engedi a szubjektív megközelítéseket, amikben primitíven mindenki valahogy bölcsőbbnek érzi magát másoknál, vagy legalábbis sokaknál, és hívőként még azt is gondolja, hogy Isten ezt majd az üdvözüléséhez beszámítja. Jakab a provokatív kérdésére választ vár, de nem szájjal mondott választ, hanem tetteiben megmutatkozót. Hiszen könnyű a bölcsességről bölcselkedni, de bölcsen élni, az már nehéz. Márpedig Isten előtt csak ez számít. Jakab kíméletlenül leírja, hogy mi, hívő emberek nem mesehősökhöz hasonlóan királyok előtt vizsgálunk a bölcsességünkben, hanem házastárs, gyermek, gyülekezet, kellemetlen előjárók és kiállhatatlan beosztottak előtt. Itt derül ki, hogy a bölcsességünk felülről kapott isteni bölcsesség-e, vagy pedig a gyakorlatban semmit érő elmélet csupán. Az igazi bölcsesség helyes életvitel, ami nem erkölcsösséget jelent, hanem megigazultságot, azt, hogy az ember a megtérése, megigazultsága által a helyére került, és ott a helyes dolgokat teszi. Már Isten országában, Isten uralma alatt él, és ott megtalálja a helyét, feladatait, küldetését. Megtérése által a szíve már nem kemény, számításában nem söpri félre azt, ami nem tetszik neki. Bölcsessége nem másokat legyőző bölcsesség, hanem magát legyőző szelíd bölcsesség. Jakab rákérdez, hogy a gyülekezetet látva látható-e ez a bölcsesség? Mert, ha keserű irigység, önzés, dicsekvés és hazugság tapasztalható a gyülekezetben, akkor ezek kizárják, ellehetetlenítik az isteni bölcsesség érvényre jutását. A világ szerint a bölcsesség sokszor nem más, mint olyan ismeret, amelyik a dolgok és kapcsolatok rendszerét átlátva azokat a maga hasznára manipulálni tudja. Az apostol szókimondóan erről azt írja: ez a bölcsesség nem felülről származó bölcsesség, égi, isteni bölcsesség, hanem alulról való bölcsesség, ami földi, érzéki, ördögi. Ahol irigység, önzés van, ott zűrzavar és mindenféle gonosz tett is következik ezekből. Az ilyen helyzetekben improvizáló emberi bölcsességek rövid életűek, a feszültségek megmaradnak.

Az a bölcsesség viszont, amit Isten adni akar a hit által hozzá kapcsolódóknak, az ezzel ellentétben tiszta, vagyis Isten tisztaságából merítő, békeszerető, vagyis a saját nyugtalan lelkét lecsendesíteni engedő. Méltányos, azaz nem a törvény betűje, hanem a törvény szellemében jár el a másik emberrel szemben, annak helyzetét figyelembe véve. Engedékeny, vagyis nem a maga igazsága által akar a másik felé kerülni, hanem nyitott a párbeszédre és megbocsátásra. Irgalmas, de nem azért, hogy a szemet hunyásából később haszna származzon, hanem azért,

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2023. augusztus 6-án

mert Isten irgalmát közvetíti. Jó gyümölcsökkel teljes, tehát mások nyomorúságát látva nem csupán elérzékenyül, hanem konkrét segítséget nyújt. Nem részrehajló, nem igazodik haszonból valamihez, valakihez. Nem képmutató, vagyis nem valaki előtt helyzetmegjelenítő, hanem célirányosan halad életével és eközben nyilvánul meg felülről kapott bölcsességével.

Jakab ennek a gondolatkörnek a végén oda tér vissza, hogy ott, ahol a viszálykodás természetes, ott bár előfordulhat jó, de nem fog sem nőni, sem érvényre jutni. Csak az az ember kaphatja meg az isteni bölcsesség magját vetésre, és aratásra, akinek az élete az emberek közötti jó viszony helyreállításával telik el.

Kedves testvéreim! Igemagyarázatomat azzal szeretném befejezni, hogy Jakab apostol ezeket a gondolatokat nem csupán egyéneknek, a gyülekezeti tagoknak írta, hanem a gyülekezet közösségének en bloc is. Gyülekezeti megjelenésünk olykor feltűnőbben mutatja, hogy mit is ér a mi keresztyén bölcsességünk, mint a privát megnyilvánulásaink. A gyülekezet anyaszentegyház kell, hogy legyen. Hogyan legyen az Isten édesatyja annak a még nem hívőnek, aki számára egy gyülekezet inkább mostohaanyára emlékeztető, mint édesanyára? Ha hívő emberek egymásra nem tudnak jó hatással lenni, ha nem felfelé húzzuk egymást felülről kapott bölcsességgel, hanem lefelé húzzuk egymást még gyülekezetben is alulról kapott bölcsességgel, akkor ennél rosszabb reklámot már nem is csinálhatnánk magunknak. Ha még hívőkként sem tudunk megfelelően bölcsek lenni, akkor jobb bele sem gondolni, hogy gyenge hittal, vagy hitetlenekként hogyan élnénk?

Jakab apostol kérve kéri a gyülekezeti tagokat: mutassátok meg a gyülekezeti létetekben, hogy felülről kapott bölcsességetek van! Mert abból nagyon-nagyon sok áldás következik.

Kedves testvéreim! Végül néhány szóban hadd tegyek említést arról, hogy az utóbbi pár hétben gyülekezetünkben irreálisan sok dolog történt. Festési munkálatok, pályázatírások, bányászkiállítás előkészítése, szerelési munkák, kerti munkák, szemetek-hulladékok eltávolítása, hittantábor előkészítés, orgonák éjszakája, stb. Nevetve mondom, még jó, hogy szabadságon voltam, másként képtelenség lett volna, hogy ezekre én magam is ennyire ráérjek. Képzavarral élve az óra egyfolytában a torkunkat szorongatta. Kiváló alkalom volt ez a Sátánnak, hogy összeugrasszon minket, gyülekezeti munkatársakat. Felkínálta nekünk, hogy haragudjunk azokra is, akik nem segítenek, meg haragudjunk egymásra is, hogy miért éppen úgy teszi, vagy nem teszi a másik a dolgát? Jelentem, túléltek, a lelki kár minimális, nem jelentős. Nem mondom, hogy hibátlanul teljesítettük, de lehetett volna sokkal rosszabbul is. Sokkal. Hálás vagyok a sok segítségért, amit nyújtott a gyülekezet az elmúlt hetekben, de a leginkább Istennek azért, hogy felülről kapott bölcsességével úgy jöttünk ki a végén, hogy egymást még inkább megbecsülő, szerető gyülekezeti tagok maradtunk. Aki imádkozott értünk, azoknak külön megköszönjük, mert nem mindegy, hogy a jövő heti nagy bevetésen, a hittantáborunkon milyen bölcsességgel fogunk dolgozni. Még belegondolni is rossz, hogy milyen érzés lenne megfáradt, sértődéseket hordozó, egymás előtt színlelő munkatársakként belevágni.

Testvéreim! Imádkozzunk azért, hogy gyülekezetünk egésze ugyanúgy, mint mi magunk: maradjunk meg a helyes ösvényen, vagyis az Istentől kért és kapott bölcsesség útján, amelyik igazi bizonyásgtétel az élő Istenről, és arról, hogy ő megáldja az övéit. Ámen.